

DIYANET İŞLERİ REİSLİĞİ

1960
Yılı

TAKVÂ

Yazan: HASAN BASRÎ ÇANTAY

Kur'ân-ı Kerîm'de "232" def'a zikredilen "takvâ" kelimesi "ittikâ"dan isimdir. Onun aslı da "sıyânet etmek, korumak, ıslah etmek" demek olan "vikâye"dir. Ma'siyetlerden, kötülüklerden korunup kaçınma, ve Allah'dan saygı korkusu ile korkma ma'nâlarına gelen "Takvâ"nın Kur'ânda o kadar çok zikredilmesi onun şerefinin yüceliğindedir.

Şeriat örfünde takvâ, âhirette insana zarar verecek şeylerden, günahlardan sakınmadır. Üç derecesi vardır :

En basit ve ibtidâî derecesi Allah'a eş katmaktan ve küfürden sakınmak, bunlardan temizlenmektir. Bu, avâm takvâsıdır.

İkinci derecesi, âlimlerin ekseriyetine göre büyük günahlardan, bir kısmına göre de onlarla birlikte küçük günahlardan ve tahrîmî kerâhetlerden sakınmaktır. Bu, havâs takvâsıdır.

Üçüncü derecesine gelincé: Bu tenzîhî kerâhetlerden, hattâ mubahlardan, hattâ Allah'tan başka her şeyden kaçınmaktır ki bu da havâssu'l-havâs, ya'ni ârifler takvâsıdır.

Bizim asıl me'mur olduğumuz takvâ ikinci derecedekidir. Hazret-i Alî (R.A) Takvâyı şöyle anlatıyor: "O, gûnahta ısrarı, tâat ve ibâdette böbürlenmeyi terketmektir. İnsan Cehennemden onunla korunur, Cennet ve Cemâle (Cenâb-ı Hakkın fazlı başta olmak üzere) onunla kavuşur.

"Külliyyât-ı Ebü'l "Bakâ"da şöyle yazılıdır: "Takvâ, ibâdet ve tâatların kemâl derecesidir. Allah korkusu takvânın başlangıçlarındandır." Takvâ sıfatlarına nâil olanlara "mütteki" denilir.

"İmam Birgivî", "Tarîkat-i Muhammediyye" adlı meşhur kitabında şöyle der: "Ben takvânın fazîletine dâir olan bütün âyetleri bir arada zikretmek istedim. Kur'an'da bu hususta pek çok âyet buldum. Hayırlı hasletlerden hiçbiri Kur'anda bu kadar ehemmiyetle anılıp öğülmemiştir. Ey Allah'ın likâsına âşık, rızâsını tâlip, yoluna sâlik olan, o âyetleri güzelce okuyup düşün ki Allah nezdinde şeref ve i'tibâr kazanmak, ibâdet ve tâat makbul olmak, onun velî kulları arasına katılmak; sevgili olmak, tezkiye edilmiş bulunmak, iyi âkıbete, Hakkın rızasına kavuşmak, âhireti, cenneti kazanmak, âhirette takvâ libâsı giymek ancak takvâ sâhibi olmaya

bağlıdır. Allah, kullarını onunla imtihan etti, ibâdeti, kısâsı, orucu, hakkı açıklamayı, peygamberler vâsıtasiyle inzârı; adâleti, afvi, insanlar arasında yardımlaşmayı ona ulaşıma birer vesîle kıldı. Feyz ve bereketi, meleklerin yardımına mazhariyeti, dünya ve âhiret darlıklarından kurtulmayı, umulmayan yerlerden hisapsız rızıklar vermeyi, kolaylıklara ermeyi, mükâfâtı büyütmeyi, amelleri yararlığa götürmeyi hep ona vâbeste kıldı. Hakla bâtil onunla ayırt edilir, sermedî seâdete onunla kavuşulur...”.

“İmam Birgivî”nin takvânın te’min ettiğine işâret buyurduğu bütün bu iyilikler Kur’ân-ı Kerîm’de bu babta vârit olan âyetlerin meâllerinden muktebes İlâhî pırıltılardır. Cenâb-ı Hak cümlemizi -mübârek Ramazan hürmetine- müttekiler zümresine ilhak etsin, âmîn.